

Dosarul nr. 2r-157/24
2-23128719-01-2r-29032024

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. S.Dubceac)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A.Garbuz, Iu.Grosu, A.Ciobanu)

DECIZIE

21 august 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către Cosolapov Evghenii, reprezentat de avocatul Tăriță Andriana,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Harea Carina împotriva lui Cosolapov Evghenii cu privire la rezilierea contractului privind plata pensiei de întreținere a copiilor și încasarea pensiei de întreținere,

împotriva încheierii din 14 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins cererea lui Cosolapov Evghenii, reprezentat de avocatul Tăriță Andriana cu privire la repunerea în termen a apelului declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 06 decembrie 2023, s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă tardiv,

constată:

La data de 06 septembrie 2023, Harea Carina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cosolapov Evgheni cu privire la rezilierea contractului privind plata pensiei de întreținere a copiilor și încasarea pensiei de întreținere.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 06 decembrie 2023, s-a admis acțiunea. S-a reziliat contractul privind plata pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX, încheiat la 20.04.2021 între Cosolapov Evgheni și Harea Carina. S-a încasat de la Cosolapov Evgheni în folosul reclamantei Harea Carina datoria la pensia de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX prevăzută prin contract pentru perioada din 01.05.2021 până la 30.08.2023 în valoare de 63322 lei. S-a încasat de la Cosolapov Evgheni în folosul reclamantei Harea Carina pensia pentru întreținerea copiilor minori în sumă bănească fixă a câte 2000 lei lunar pentru fiecare copil, până la atingerea majoratului. S-a încasat de la Cosolapov Evgheni în beneficiul reclamantei Harea Carina cheltuielile de judecată legate de asistența juridică acordată reclamantei în valoare de 5000 lei. S-a încasat de la Cosolapov Evgheni în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3339,66 lei.

La data de 26 ianuarie 2024, Cosolapov Evgheni prin intermediul avocatului Tăriță Andriana a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate cu emiterea unei noi soluții

privind respingerea acțiunii. Totodată, apelantul a solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

Prin încheierea din 14 martie 2024 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea lui Cosolapov Evghenii, reprezentat de avocatul Tărîță Andriana cu privire la repunerea în termen a apelului declarat împotriva hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 06 decembrie 2023, s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă tardiv.

La 25 martie 2024, Cosolapov Evghenii, reprezentat de avocatul Tărîță Andriana a declarat recurs împotriva încheierii din 14 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a invocat că dispozitivul hotărârii nu a fost recepționat de către Cosolapov Evgheni, a aflat mai târziu, mama acestuia i-a spus că a semnat ceva la poștă, astfel la data de 24.01.2024 a aflat despre dispozitivul dat și s-a adresat la Oficiul Teritorial Bălți de acordare a asistenței juridice garantate de stat pentru a contesta hotărârea. Somația este cu aviz nereclamat, cât și încheierea privind acceptarea în procedura contencioasă a cererii de chemare în judecată și fixarea ședinței de judecată, este cu aviz nereclamat.

A menționat că instanța de apel a ignorat prevederile art.6 CEDO și anume dreptul la un proces echitabil.

A notat că dispune de o pensie de invaliditate mică, suma încasată de instanța de fond este prea mare, nu poate activa din motiv că se deplasează greu, necesită intervenție chirurgicală.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la data de 14 martie 2024 și a expediat copia încheierii la data de 20 martie 2024 (f.d.55). Astfel, recursul declarat la data de 25 martie 2024, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

Din materialele cauzei, și anume din încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 07 septembrie 2023 a fost primită spre examinare prezenta cauză, fiind stabilită ședința de pregătire pentru data de 30.10.2023 ora 10.30, cu citarea participanților la proces, iar Cosolapov Evghenii fiind citat cu aviz de recepție pentru această dată, avizul nefiind recepționat de către ultimul, fiind restituit în adresa instanței cu mențiunea nereclamat (f.d.23-24).

La ședința de judecată din data de 30.10.2023 pîrîtul Cosolapov Evgheni nu s-a prezentat, ședința de judecată fiind amînată pentru data de 30.11.2023, ora 10.30, Cosolapov Evgheni fiind citat pentru ședința de judecată din data de 30.11.2023 prin citație publică. La fel, prin apelul telefonic Cosolapov Evgheni a fost anunțat că pe data de 30.11.2023 la ora 10.30 va avea loc ședința de judecată. La ședința de judecată din data de 30.11.2023 Cosolapov Evgheni fiind citat legal prin intermediul avizului public și prin intermediul telefonogramei la ședința de judecată nu s-a prezentat, deliberarea și pronunțarea hotărârii fiind amînată pentru data de 06 decembrie 2023 ora 09.00.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că dispozitivul hotărârii din 06 decembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul central a fost expediat în adresa părților la data de 08 decembrie 2023, și recepționat de către Cosolapov Evgheni la data de 15 decembrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.34).

La data de 26 ianuarie 2024, Cosolapov Evgheni prin intermediul avocatului Târîță Andriana a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de

fond, solicitînd casarea integrală a hotărîrii contestate cu emiterea unei noi soluții privind respingerea acțiunii. Totodată, apelantul a solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

Completul menționează că, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond Cosolapov Evgheni a fost citat legal, a cunoscut despre litigiul în cauză, acesta fiind înștiințat și prin intermediul telefonului și a citației publice (f.d.28).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în situația în care dispozitivul hotărîrii judecătorești a fost pronunțat la 06 decembrie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărîrii judecătorești, adică începînd cu data de 07 decembrie 2023 și a expirat la data de 05 ianuarie 2024, pe cînd apelantul a depus apelul cu omiterea vădită a termenului de depunere a apelului, adică la data de 26 ianuarie 2024.

Totodată, Completul de judecată notează că în cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, Cosolapov Evgheni a menționat că despre hotărîrea emisă a aflat mai tîrziu, or, mama sa i-a comunicat că a semnat ceva la poștă, însă nu i-a comunicat pentru ce anume a semnat, or, din probele prezente pe caz se atestă că apelantul cunoștea despre ședința de judecată, a fost citat prin intermediul telefonului său, la fel și despre hotărîrea emisă a cunoscut la data de 15.12.2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.34).

Mai mult ca atît, Completul menționează că și în situația în care dispozitivul hotărîrii a fost recepționat la 15 decembrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție, termenul de contestare cu apel a expirat la data de 15 ianuarie 2024, pe cînd apelantul a depus apelul la data de 26 ianuarie 2024.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Potrivit art. 102 alin. (4¹), (5) și (6) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Prezentarea părții în instanță, în persoană sau prin reprezentant, acoperă orice viciu de înmânare a citației. Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Conform art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmînează personal contra semnătură pe cotor.

Or, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, termenul de declarare a apelului de 30 de zile prevăzut la art. 362 din Cod de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii,

dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc sau încetării circumstanțelor care au dus la omiterea termenului de procedură.

Prin urmare, recurentul Cosolapov Evgheni nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflarea dânsului în imposibilitatea de a efectua actul de procedură în interiorul termenului legal.

La acest capitol se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Ține de menționat, că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Completul de judecată notează că respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 362 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate. Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În circumstanțele enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind legală și întemeiată încheierea din 14 martie 2024 a Curții de Apel Bălți.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 14 martie 2024 a Curții de Apel Bălți a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Cosolapov Evghenii, reprezentat de avocatul Tăriță Andriana.

Se menține încheierea din 14 martie 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Harea Carina împotriva lui Cosolapov Evghenii cu privire la rezilierea contractului privind plata pensiei de întreținere a copiilor și încasarea pensiei de întreținere.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Mariana Ursachi